

Suomen kilpailukyky taantui laaja-alaisesti:

Suomi 15. sijalla

IMD:n kansainvälisessä kilpailukykyvertailussa

Institute for Management Development (IMD), *IMD World Competitiveness Yearbook 2024*, www.imd.org

World Competitiveness Ranking 2024:
<https://www.imd.org/centers/wcc/world-competitiveness-center/rankings/world-competitiveness-ranking/>

Suomen sijoitus putosi neljällä pykälällä sijalle 15 IMD:n tuoreessa 67 maan kansainvälisessä kilpailukykyvertailussa (ks. oheinen kuvio). Sijoitus aleni vuoden 2019 tasolle. Alla kerrotaan tarkemmin, mistä tämän vuoden lasku johtui.

Sijoitus voi heittelehtiä yksittäisinä vuosina, mutta Suomen aseman heikkeneminen kahdessa vuodessa yhteensä seitsemän sijaa on jo huomattavan negatiivinen kehitys indeksiin historiassa (ks. kuvio seuraavalla sivulla).

IMD:n luokittelussa Suomen sijoitusta viime vuodesta paransi vain kansainvälinen kauppa. Sijoitus terveyden ja ympäristön osalta pysyi samana, mutta kaikissa muissa 18 osa-alueessa Suomen sijoitus heikkeni viime vuodesta. Kielteinen kehitys oli siten hyvin laaja-alaista.

Kilpailukykyvertailun kärkisijat menivät edelleen pieniin kansantalouksiin. Singapore nousi listauksen kärkeen ohi Sveitsin, Tanskan ja Irlannin.

Hongkongin, Ruotsin ja Yhdistyneiden arabiemiirien sijoitus parani pari pykälää ohi Taiwanin ja Alankomaiden. Norja nousi 10. sijalle.

Euroopan ulkopuolisista isoimmista maista Suomen edellä ovat tänä vuonna hieman taantunut Yhdysvallat sijalla 12 ja kovaa ohi kirinyt Kiina sijalla 14.

Suurista EU-maista Saksa oli 24. (viime vuonna 22.), Ranska 31. (33.), Espanja 40. (36.) ja Italia 42. (41.). EU-maista heikoimmin sijoittuivat Slovakia (59.), Bulgaria (58.), Unkari (54.), Kroatia (51.) ja Romania (50.).

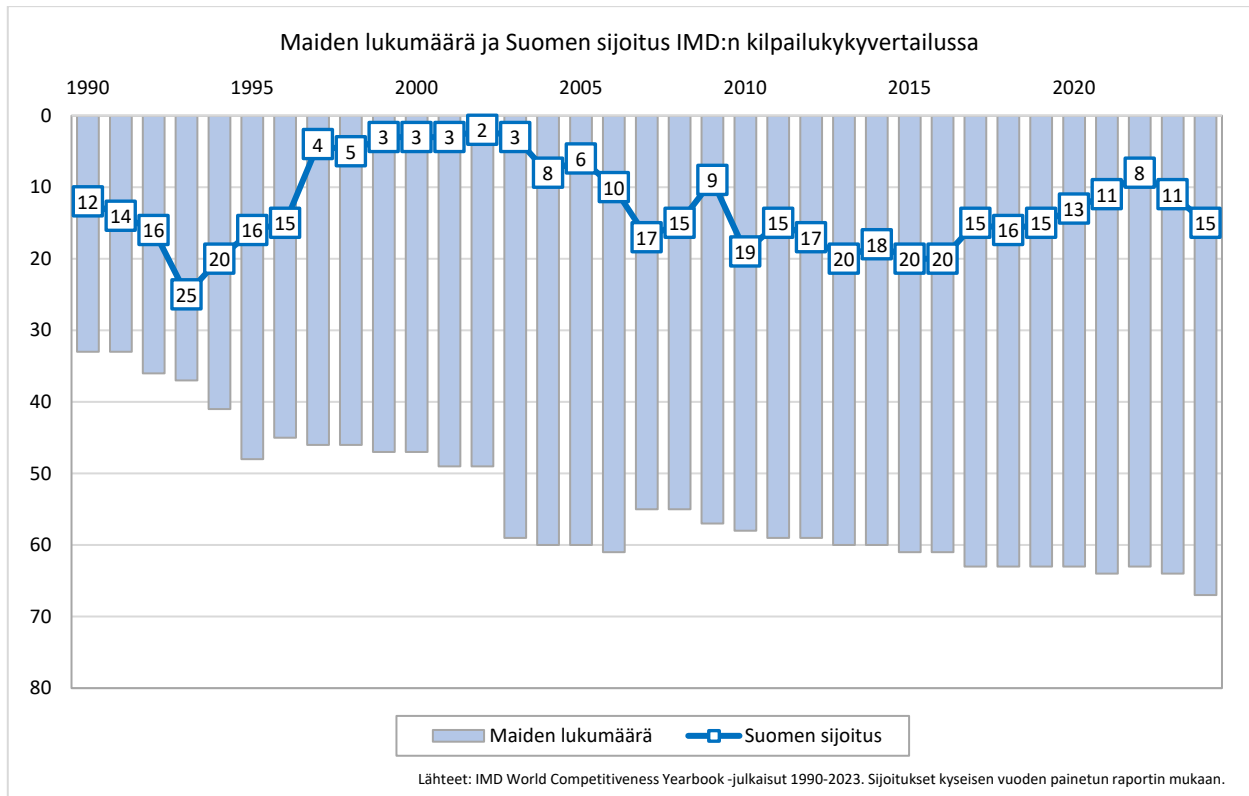
2024 COMPETITIVENESS RANKING

		Score	
01	Singapore	100.00	3
02	Switzerland	97.55	1
03	Denmark	97.07	2
04	Ireland	91.86	2
05	Hong Kong SAR	91.49	2
06	Sweden	90.30	2
07	UAE	89.75	3
08	Taiwan (Chinese Taipei)	88.50	2
09	Netherlands	86.94	4
10	Norway	86.22	4
11	Qatar	85.33	1
12	USA	83.48	3
13	Australia	81.86	6
14	China	81.04	7
15	Finland	80.26	4
16	Saudi Arabia	79.93	1
17	Iceland	78.93	1
18	Belgium	77.87	5
19	Canada	77.69	4
20	Korea Rep.	76.92	8
21	Bahrain	76.27	4
22	Israel	74.98	1
23	Luxembourg	73.70	3
24	Germany	72.74	2
25	Thailand	72.51	5
26	Austria	72.13	2
27	Indonesia	71.52	7
28	United Kingdom	70.82	1
29	Czech Republic	70.21	11
30	Lithuania	69.69	2

Metodologiasta

IMD:n kilpailukykyindeksi analysoi sitä, ”miten maat ja yritykset kokonaisuutena hyödyntävät kykyjään vaurauden tai voittojen saavuttamiseksi”. Indeksillä on pysynyt samankaltaisena vuodesta 2001, joskin käytetyt muuttujat vaihtuvat välillä jonkin verran.

Kokonaisindeksi lasketaan 164 tilasto- ja muista sekundaarilähteistä saadun ”kovon” muuttujan sekä 92 yritysjohtajille ja muille vaikuttajille suunnatulla kyselyllä hankitun ”pehmeän” muuttujan vakioituna ja painotettuna summana. Kysely tehdään internetin kautta siten, että vastaajat ottavat kantaa väittämiin 7-portaisella asteikolla. Lisäksi kerätään tietoa 80 taustamuuttujasta. Pehmeiden muuttujien painoarvo on noin yksi kolmasosa. IMD:n kevättalvella 2024 toteutettuun kyselyyn vastasi eri maissa yhteensä 6 612 henkilöä. Kukin henkilö vastaa kyselyyn oleskelumaataan koskien.

Suomen sijoitus heikkeni laajalla rintamalla

IMD:n kokonaisindeksi jakautuu neljään kokonaisuuteen ja ne edelleen viiteen alakohtaan kukin. Neljä pääkokonaisuutta ovat taloudellinen menestys, julkisen hallinnon tehokkuus, yritysten suorituskyky sekä infrastruktuuri. Nämä on esitetty alarineen seuraavissa kuvioissa.

Ensimmäisessä kuviossa on näytetty Suomen sijoitus sekä viime vuoden osalta vaalealla värillä taustalla että uusi sijoitus tummalla värillä etualalla. Palkkien alapuolella on sijoituksen muutos viime vuodesta. Lyhyempi pylväs ja negatiivinen muutos merkitsevät parempaa sijoitusta 67 maan joukossa.

Suomi pärjää heikoimmin taloudellisen menestyksen kokonaisuudessa, jossa vajosimme sijalle 50. Rakenteellisesti Suomen (ja muiden pienten maiden) sijoitusta tässä osiossa heikentää kotimarkkinoiden pieni koko, sillä bkt on sellaisenaan yksi mittausmuuttuja. Muut Pohjoismaat ovat kuitenkin sijoilla 22–30 (ks. taulukko seuraavalla sivulla).

Viime vuoden muita maita heikompi taloustilanne painoi Suomen sijoitusta tässä osiossa, sillä bkt, investoinnit ja työttömyysaste kehittyivät heikosti. Taloutta ovat painaneet keskimääräistä enemmän korkotason nousun vaikutus investointeihin ja kulutukseen sekä Venäjän hyökkäyssodan vaikutus Suomen tavara- ja palveluvientiin. Myös korkotason nousun taustalla oleva inflaation kiihtyminen Euroopassa johtuu osittain sodasta. Näiden

suhdannetekijöiden odotetaan alkavan parantua, mikä tukisi Suomen sijoitusta lähivuosina.

Julkisen hallinnon tehokkuudessa julkinen talous painoi Suomen sijoitusta eniten alaspäin mutta jostain syystä myös yrityslainsäädäntö ja instituutiot vaikuttivat selkeästi samaan suuntaan. Tarkastelussa on muistettava, että maiden sijoitus voi vertailussa muuttua, jos muissa maissa tehdään esimerkiksi lainsäädännöllisiä muutoksia mutta Suomessa ei. Lisäksi kyselyvastauksiin liittyy satunnaisvaihtelua, joka voi jonkin verran muuttaa maiden keskinäistä sijoitusta.

Julkisessa taloudessa tärkeimmät Suomen sijoitusta painavat tekijät liittyvät korkeaan verotukseen, mutta myös mm. yritystoiminnan aloittamisen hitauteen, maahanmuuttorajoitukseen ja investointikannustimiin. Institutionaalisemmissä tekijöissä, laillisuudessa ja kilpailulainsäädännössä Suomi on maailman kärkeä.

Yritysten suorituskyvyssä Suomen sijoitus on heikentynyt kahdessa vuodessa jyrkästi. Sijoitusta painavat alaspäin mm. tehtyjen työtuntien määrä, yrittäjyys ja korkeasti koulutetun ulkomaisen työvoiman määrä. Toisaalta mm. sosiaalinen vastuu, osakkeenomistajien oikeudet, yritysten velkataso sekä tilintarkastus- ja kirjanpitoikäytännöt ovat hyviä.

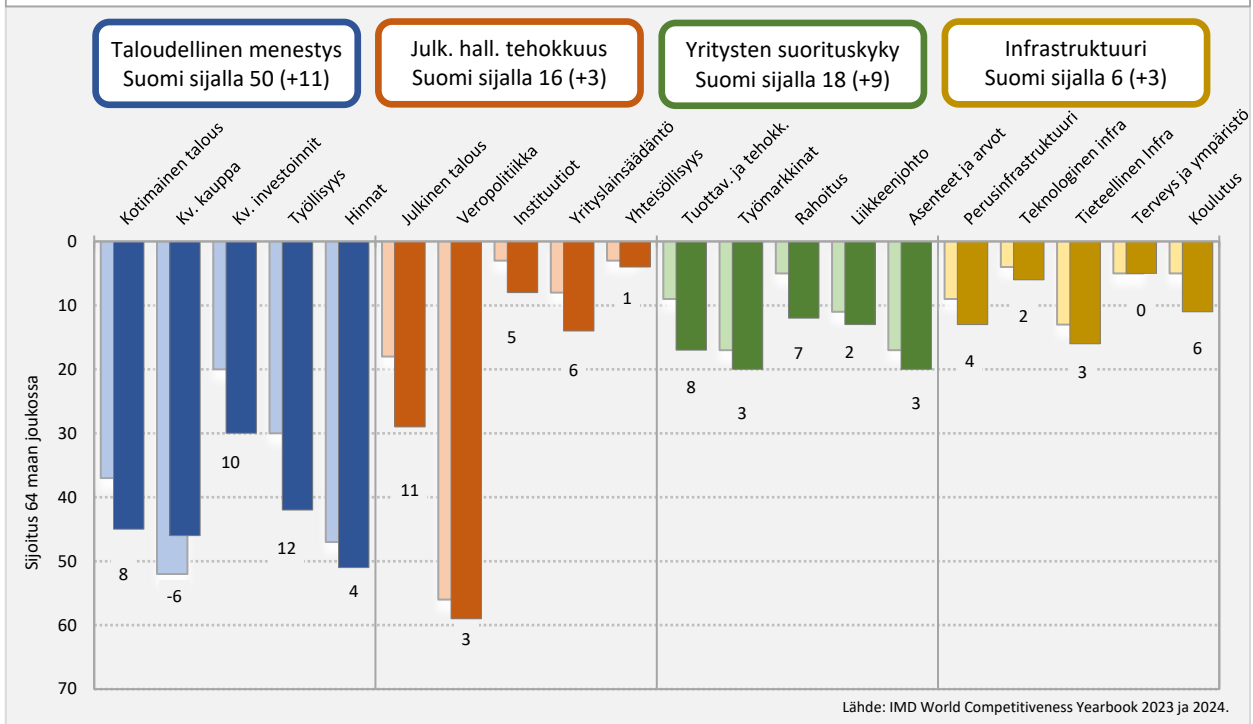
Infrastruktuuri on yksi Suomen vahvuuksista, mutta siinäkin sijoitus heikkeni. Muun muassa huoltosuhde, investoinnit telekommunikaatioon, korkean teknologian viennin vähäisyys ja väestönkasvu ovat heikkouksia.

Viimeisessä kuviossa on esitetty alerittäin Suomen sijoitusten kehitys vuodesta 2014. Monet erät sahaavat edestakaisin ja heiluttavat Suomen kokonaissijoitusta. Viimeisten kahden vuoden huono talouskehitys näkyy monissa muuttujissa. Osa niistä on suhdanneluonteisia, mutta joukossa on myös syvästi huolestuttavaa rakenteellista heikkenemistä mm. teknologisessa ja tieteellisessä infrastruktuurissa sekä koulutuksessa,

joiden talouskasvua heikentävä vaikutus näkyy vasta pidemmällä viipeellä.

Koska vertailu naapuriin on aina mielenkiintoinen, todettakoon, että Ruotsin sijoitus on Suomea parempi kaikissa muissa 20 osa-alueessa paitsi työllisyydessä, yhteisöllisyydessä ja perusinfrastruktuurissa.

Suomen sijoitukset IMD:n kilpailukykyvertailussa 2024 (tumma pylväs etualalla; lyhyempi palkki on parempi) ja sijoitus vuonna 2023 (vaalea pylväs taustalla) sekä palkin alapuolella muutos sijoituksessa näinä vuosina

Pohjoismaiden sijoitukset 2024

	Kokonais-sijoitus	Tal. menestys	Julkinen hallinto	Yritykset	Infrastruktuuri
Suomi	15	50	16	18	6
Ruotsi	6	23	10	4	3
Tanska	3	22	5	1	2
Norja	10	30	9	9	5

Mennyt kehitys ei ole tae tulevasta

IMD:n indeksi on ollut pitkään teknisesti lähes sama. Siihen pätee edelleen Etlän aiemminkin esittämä kritiikki:

- Menestys vertailuissa on jonkinlaisessa yhteydessä talouden vallitsevaan nykytilaan, mutta se ei ennakoivaa tulevaa kehitystä.
- Vertailun virhemarginaali on $\pm 5-10$ sijaa.
- Itse sijoitusta enemmän huomiota tulisi kiinnittää kansakunnan kilpailukykyyn vaikuttaviin tekijöihin ja niiden edistämiseen.

- Osa muuttujista on sellaisia, että on epäselvää, onko kyseessä negatiivinen, positiivinen vai neutraali asia (esim. korkea verotus julkishallinnon tehokkuuden kannalta), ja osa sellaisia, että ne ovat toisistaan riippuvaisia (esim. korkea tuottavuus ja korkea palkkataso, joista edellinen on tässä positiivinen ja jälkimmäinen negatiivinen tekijä).
- Eri osioiden saamat painot ja valitut muuttujat voitaisiin valita myös toisin.

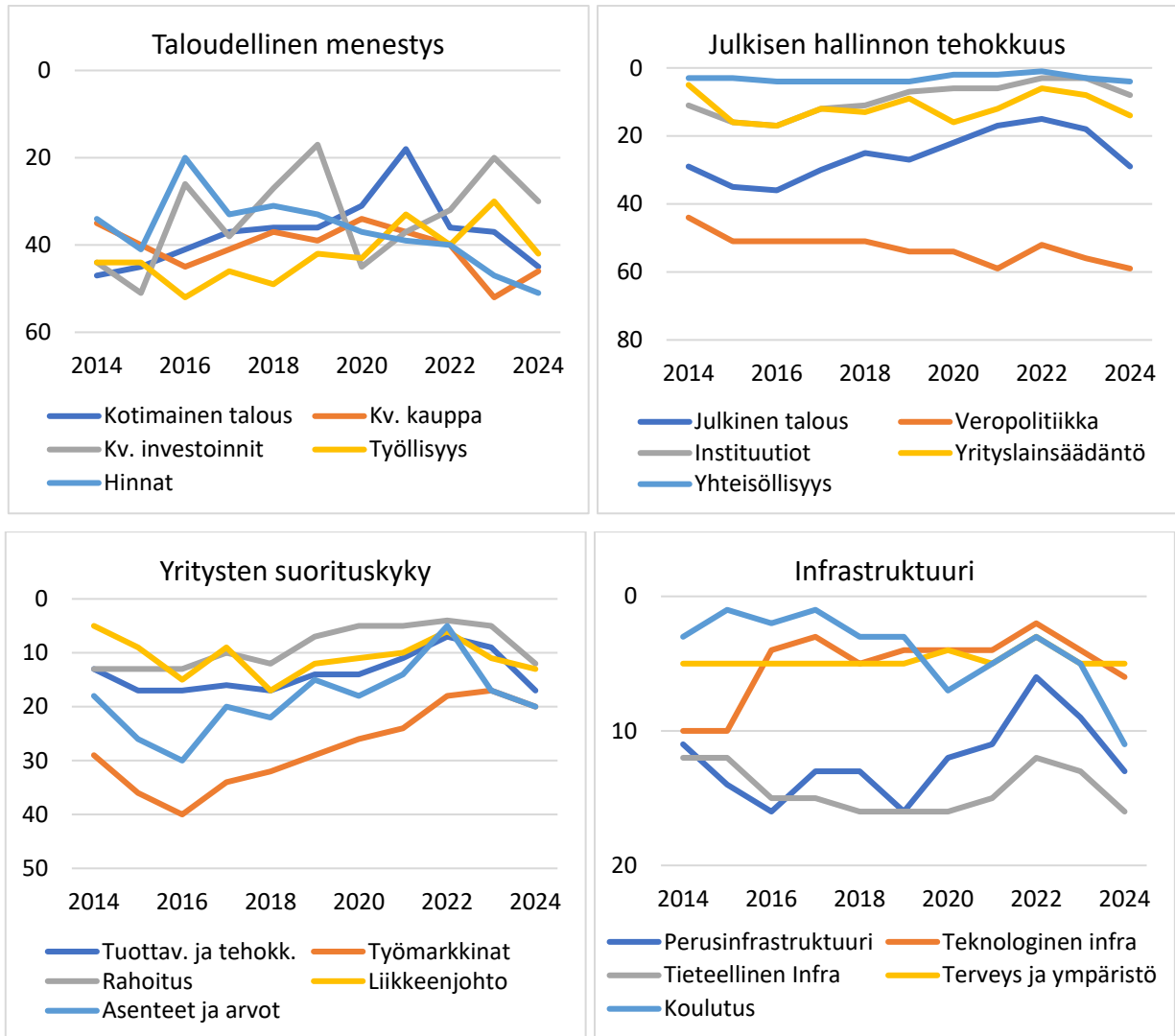
IMD:n vertailun kanssa "kilpaileva" World Economic Forum ei julkaissut perinteistä kilpailukykyraporttiaan muutamaan vuoteen covid19-pandemian aikana. Tämän vuoden alussa he julkaisivat uudistetun raportin, joka poikkeaa aiemmista eikä ole niiden tai IMD:n raportin kanssa vertailukelpoinen. Myös WEF:n raportin tuloksista on tehty Etlän erikoisartikkeli:

<https://www.etla.fi/julkaisut/erikoisartikkelit/suomi-sijoittui-vahvasti-wefn-uudessa-analyysissa-innovatiivisuus-kuitenkin-heikkoutena/>

WEF:n vertailussa Suomen heikkous oli innovatiivisuus, ja IMD:n analyysissä nähdään heikkenemistä mm. tieteellisessä infrastruktuurissa ja koulutuksessa. Nämä

ovat Suomen pitkän aikavälin kasvunäkymien kannalta huolestuttavia piirteitä.

Suomen sijoituksen kehitys eri osa-alueilla vuodesta 2014

Lähteet: IMD World Competitiveness Yearbook -julkaisut 2014–2024.

Lisätietoja:

Ville Kaitila (tutkija, Etlä¹; puh. 050 410 1012, ville.kaitila@etla.fi)

Aki Kangasharju (toimitusjohtaja, Etlä; puh. 050 583 8573, aki.kangasharju@etla.fi)

¹ Etlä on IMD:n *Partner Institute*, kansallinen partneri Suomessa. Keräämme heille tilastoja julkisista lähteistä ja avustamme heitä internet-kyselyn toteuttamisessa, mutta emme muutoin osallistu kilpailukykyraportin tai sen taustaselvitysten laadintaan, levittämiseen tai rahoittamiseen, emmekä itse saa IMD:ltä rahoitusta.